

Na osnovu člana 58. Zakona o osiguranju (»Sl.glasnik RS« br. 55/04 i 61/05, 101/07) i člana 23. stav 1. tačka 10. Osnivačkog akta „UNIQA neživotno osiguranje“ a.d.o. Beograd, na sednici Upravnog odbora, održanoj dana 18.01.2012. godine donet je sledeći akt poslovne politike:

OPŠTI USLOVI ZA OSIGURANJE IMOVINE

I UVODNE ODREDBE

Član 1.

(1) Ovi Opšti uslovi za osiguranje imovine (u daljem tekstu: Opšti uslovi) primenjuju se na osiguranje imovine izuzev na one vrste osiguranja koje izričito isključuju primenu ovih Uslova.

(2) U ovim Opštim uslovima pojedini izrazi imaju sledeće značenje:

1. „**Osiguravač**“ - akcionarsko društvo za osiguranje sa kojim se zaključuje ugovor o osiguranju, „UNIQA neživotno osiguranje“ a.d.o;
2. „**Ugovarač osiguranja**“ - lice koje sa Osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju;
3. „**Osiguranik**“ - lice čija je imovina, odnosno imovinski interes osiguran i kome pripadaju prava iz osiguranja;
4. „**Premija**“ - iznos koji se plaća za osiguranje po ugovoru o osiguranju;
5. „**Suma osiguranja**“ - iznos na koji je imovina odnosno imovinski interes osiguran, ako iz sadržaja ugovora o osiguranju ne proizilazi nešto drugo;
6. „**List pokrića**“ - potvrda koja privremeno zamenjuje polis;u;
7. „**Polisa**“ - isprava o zaključenom osiguranju.

(3) Ovim Opštim uslovima Osiguravač reguliše osnovna pitanja veza-na za osiguranje imovine u delu u kome su Zakonom o obligacionim odnosima ti odnosi regulisani normama koje su dispozitivnog karaktera, odnosno imperativnog karaktera, a daje se mogućnost Osiguravaču da alternativno reguliše odnose koji su tim normama propisani.

II OPŠTE ODREDBE

Zaključenje ugovora o osiguranju

Član 2.

(1) Prema odredbama ovih Opštih uslova, ugovor o osiguranju imovine Ugovarač osiguranja može zaključiti, sa:

1. određenim rokom trajanja, koje može biti kratkoročno ili višegodišnje;
2. neodređenim rokom trajanja - dugoročno.

(2) Ugovor o osiguranju zaključuje se na osnovu usmene ili pismene ponude, a zaključen je kad Ugovarači potpišu polis osiguranja ili list pokrića.

(3) Usmena ponuda učinjena Osiguravaču za zaključivanje ugovora o osiguranju ne obavezuje ni ponuđača ni Osiguravača.

(4) Pismena ponuda učinjena Osiguravaču za zaključenje ugovora o osiguranju vezuje ponuđača, ako on nije odredio kraći rok, za vreme od osam dana kada je ponuda prispela Osiguravaču.

(5) Ako Osiguravač u tom roku ne odbije ponudu koja ne odstupa od uslova pod kojima on vrši predloženo osiguranje, smatraće se da je prihvatio ponudu i da je ugovor zaključen. U tom slučaju ugovor se smatra zaključenim kad je ponuda prispela Osiguravaču.

(6) Ukoliko se ugovor o osiguranju zaključuje na osnovu pismene ponude koju Osiguravač nije odbio u skladu sa prethodnim stavom, potpis ponudioca / Ugovarača osiguranja na ponudi osiguranja smatraće se potpisom na polisi.

(7) Ako Osiguravač povodom primljene ponude zatraži neku dopunu ili izmenu, kao dan prijema ponude smatraće se dan kad Osiguravač primi traženu dopunu ili izmenu, odnosno kad bude obavešten o prihvatanju njihovih uslova.

(8) Odredbe stava (2), ovog člana primenjuju se i kad se vrši izmena postojećeg ugovora o osiguranju.

Zaključenje ugovora o osiguranju u ime drugog bez ovlašćenja

Član 3.

(1) Kada zainteresovano lice zaključi ugovor o osiguranju u ime drugog bez njegovog ovlašćenja, odgovara Osiguravaču za obaveze iz ugovora sve dok ga onaj u čije je ime ugovor zaključen ne odobri.

(2) Zainteresovani može odobriti ugovor i pošto se dogodio osiguranici slučaj.

(3) Ako je odobrenje odbijeno, Ugovarač osiguranja duguje premiju za period osiguranja u kome je Osiguravač obavešten o odbijanju odobrenja.

(4) Ali, za obaveze iz osiguranja ne odgovara poslovođa bez naloga koji je obavestio Osiguravača da istupa bez ovlašćenja u ime i za račun drugoga.

Osiguranje za tuđi račun ili za račun koga se tiče

Član 4.

(1) U slučaju osiguranja za tuđ račun ili za račun koga se tiče, obaveze plaćanja premije i ostale obaveze iz ugovora dužan je da izvršava Ugovarač osiguranja, ali on ne može vršiti prava iz osiguranja, čak i kad drži polis, bez pristanka lica čiji je interes osiguran i kome ona pripadaju.

(2) Ugovarač osiguranja nije dužan da zainteresovanom licu preda polis dok mu ne budu naknadene premije koje je isplatio Osiguravaču, kao i troškovi ugovora.

(3) Ugovarač osiguranja ima pravo prvenstvene naplate ovih potraživanja

iz dugovne naknade, kao i pravo da zahteva njihovu isplatu neposredno od Osiguravača.

(4) Osiguravač može istaći svakom korisniku osiguranja za tuđ račun sve prigovore koje po osnovu ugovora ima prema Ugovaraču osiguranja.

Polisa i list pokrića

Član 5.

(1) U polisi osiguranja moraju biti navedeni: ugovorne strane, predmet osiguranja, osigurani rizik, trajanje osiguranja (određeno ili neodređeno) i period pokrića, suma osiguranja, premija, datum izdavanja polise i potpisi ugovornih strana.

(2) Ukoliko je polisa osiguranja izdata na osnovu pismene ponude, primeniće se pravilo o potpisivanju polise definisano stavom (5), člana 2. ovih Uslova.

(3) Polisa osiguranja može biti privremeno zamenjena listom pokrića u koji se unose bitni sastojci ugovora. List pokrića se izdaje sa trajanjem od najduže šest meseci.

(4) Osiguravač je dužan da upozna Ugovarača osiguranja da su Opšti i Posebni uslovi osiguranja sastavni deo ugovora i da mu preda njihov tekst, ako ti uslovi nisu štampani na samoj polisi.

(5) Izvršenje obaveze iz prethodnog stava mora biti konstatovano na polisi.

(6) U slučaju neslaganja neke odredbe Opštih ili Posebnih uslova i neke odredbe polise primeniće se odredba polise, a u slučaju neslaganja neke štampane odredbe polise i neke njene rukopisne odredbe, primeniće se ova poslednja.

Prijava okolnosti od značaja za ocenu rizika

Član 6.

(1) Ugovarač osiguranja dužan je da prijavi Osiguravaču, prilikom zaključenja ugovora, sve okolnosti koje su značajne za ocenu rizika koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate.

(2) Ako je Ugovarač osiguranja namerno učinio netačnu prijavu ili namerno prečutao neku okolnost takve prirode da Osiguravač ne bi zaključio ugovor da je znao za pravo stanje stvari, Osiguravač može zahtevati poništenje ugovora.

(3) U slučaju poništenja ugovora, iz razloga navedenih u prethodnoj alineji, Osiguravač zadržava naplaćene premije i ima pravo da zahteva isplatu premije za period osiguranja u kome je zatražio poništenje ugovora.

(4) Pravo Osiguravača da zahteva poništenje ugovora o osiguranju prestaje ako on u roku od tri meseca od dana saznanja za netačnost prijave ili za prećutkivanje ne izjavi Ugovaraču osiguranja da namerava da koristi to pravo.

(5) Ako je Ugovarač osiguranja učinio netačnu prijavu ili je propustio da da dužno obaveštenje, a to nije učinio namerno, Osiguravač može, po svom izboru, u roku od mesec dana od dana saznanja za netačnost ili nepotpunost prijave izjaviti da raskida ugovor ili predložiti povećanje premije srazmerno većem riziku.

(6) Ugovor u tom slučaju prestaje po isteku 14 dana od kad je Osiguravač svoju izjavu o raskidu saopštio Ugovaraču osiguranja, a u slučaju predloga Osiguravača da se premija poveća, raskid nastupa po samom zakonu ukoliko Ugovarač osiguranja ne prihvati predlog u roku od 14 dana od kad ga je primio.

(7) Ako se osigurani slučaj dogodi pre nego što je utvrđena netačnost

ili nepotpunost prijave ili posle toga, ali pre raskida ugovora, odnosno postizanja sporazuma o povećanju premije, naknada se smanjuje u srazmeri između stope plaćenih premija i stopa premije koje bi trebalo platiti prema stvarnom riziku.

(8) Odredbe prethodnih stavova o posledicama netačne prijave ili prećutkivanja okolnosti od značaja za ocenu rizika primenjuju se i u slučajevima osiguranja zaključenih u ime i za račun drugoga, ili u korist trećeg, odnosno za tuđ račun, ili za račun koga se tiče - ako su ova lica znala za netačnost prijave ili prećutkivanje okolnosti od značaja za ocenu rizika.

(9) Osiguravač kome su u času zaključenja ugovora bile poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate okolnosti koje su od značaja za ocenu rizika, a koje je Ugovarač osiguranja netačno prijavio ili prečutao, ne može se pozivati na netačnost prijave ili prećutkivanje. Isto važi kad je Osiguravač saznao za te okolnosti za vreme trajanja osiguranja, a nije se koristio zakonskim ovlašćenjima.

Obaveštenje Osiguravača o promenama (opasnosti) rizika

Član 7.

(1) Ugovarač osiguranja dužan je da obavesti Osiguravača o svakoj promeni okolnosti koja može biti od značaja za ocenu rizika.

(2) Ugovarač osiguranja je dužan da bez odlaganja obavesti Osiguravača o povećanju rizika, ako je rizik povećan nekim njegovim postupkom, a ako se povećanje rizika dogodilo bez njegovog učešća, on je dužan da ga obavesti u roku od četrnaest dana od kad je za to saznao.

(3) Ako je povećanje rizika toliko da Osiguravač ne bi zaključio ugovor da je takvo stanje postojalo u času njegovog zaključenja on može raskinuti ugovor.

(4) Ako je povećanje rizika toliko da bi Osiguravač zaključio ugovor samo uz veću premiju da je takvo stanje postojalo u času zaključenja ugovora, on može Ugovaraču osiguranja predložiti novu stopu premije.

(5) Ako Ugovarač osiguranja ne pristane na novu stopu premije u roku od četrnaest dana od prijema predloga nove stope, ugovor prestaje po samom zakonu.

(6) Ugovor ostaje na snazi i Osiguravač se više ne može koristiti ovlašćenjima da predloži Ugovaraču osiguranja novu stopu premije ili da raskine ugovor ako ne iskoristi ta ovlašćenja u roku od mesec dana od kad je na bilo koji način doznao za povećanje rizika ili ako još pre isteka tog roka na neki drugi način pokaže da pristaje na produženje ugovora (ako primi premiju, isplati naknadu za osigurani slučaj koji se desio posle tog povećanja i sl.).

(7) Ako se osigurani slučaj dogodio pre nego što je Osiguravač obavešten o povećanju rizika ili pošto je obavešten o povećanju rizika, ali pre nego što je raskinuo ugovor ili postigao sporazum sa Ugovaračem osiguranja o povećanju premija, naknada se smanjuje u srazmeri između plaćenih premija i premije koju bi trebalo platiti prema povećanom riziku.

(8) Ukoliko je posle zaključenja ugovora o osiguranju, došlo do smanjenja rizika, Ugovarač osiguranja ima pravo da zahteva odgovarajuće smanjenje premije, računajući od dana kad je Osiguravača obavestio o smanjenju.

(9) Ako Osiguravač ne pristane na smanjenje premije, Ugovarač osiguranja može raskinuti ugovor.

Trajanje ugovora o osiguranju

Član 8.

(1) Nezavisno od toga sa kojim je rokom trajanja zaključen, ugovor o osiguranju počinje da proizvodi pravno dejstvo istekom 24 –tog časa dana

koji je u ponudi/polisi označen kao dan početka trajanja osiguranja, ukoliko je do tog dana plaćena premija ili njen ugovoreni deo, a inače po isteku 24-tog časa dana uplate premije.

(2) Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu po osnovu zaključenog ugovora o osiguranju za osigurane slučajeve koji nastupe pre uplate premije osiguranja, odnosno prve rate premije osiguranja, od strane Ugovarača osiguranja ili kog drugog lica koje za to ima opravdan interes.

(3) Ako je ugovoreno da se premija plaća posle zaključenja ugovora, obaveza Osiguravača da isplati naknadu iz osiguranja počinje od dana određenog u ugovoru kao dan početka osiguranja.

(4) Ako Ugovarač osiguranja premiju koja je dospela posle zaključenja ugovora ne plati do dospelosti, niti to učini neko drugo zainteresovano lice – ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu, po isteku trideset dana od dana od kad je Ugovaraču osiguranja uručeno Osiguravačevo preporučeno pismo s obaveštenjem o dospelosti premije. Pri tome navedeni rok ne može isteći pre nego što protekne trideset dana od dospelosti premije.

(5) U svakom slučaju ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu, ako premija ne bude plaćena u roku od godinu dana od dana dospelosti.

(6) Ako je ugovor o osiguranju zaključen, njegovo dejstvo prestaje po isteku 24 -tog časa dana koji je u ponudi (polisi) označen kao dan isteka roka na koji je osiguranje ugovoreno.

(7) Ako rok trajanja osiguranja nije određen ugovorom, svaka strana može raskinuti ugovor sa danom dospelosti premije, obavještavajući pismenim putem drugu stranu najkasnije tri meseca pre dospelosti premije.

(8) Ako je osiguranje zaključeno na rok duži od pet godina, svaka strana može po proteku ovog roka uz otkazni rok od šest meseci, pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.

(9) Ugovorom se ne može isključiti pravo svake strane da raskine ugovor kako je napred izloženo.

(10) Ukoliko je ugovorena valutna klauzula, kod raskida ugovora, pripadajuća premija se obračunava po srednjem kursu EUR NBS na dan od koga, po osnovu raskida, dejstvo ugovora formalno prestaje.

Ugovoreni popusti za neodređeni ili određeni rok trajanja

Član 9.

(1) Pri ugovaranju osiguranja sa neodređenim (dugoročno osiguranje) ili određenim (višegodišnje osiguranje) rokom trajanja, Ugovaraču osiguranja može se odobriti odgovarajući popust na premiju osiguranja u skladu sa tarifama premija.

(2) U slučaju ugovaranja popusta za osiguranje sa neodređenim rokom trajanja, smatraće se da je Ugovarač osiguranja u obavezi da ugovor o osiguranju održi na snazi minimum 5 (pet) godina.

(3) U slučaju ugovaranja popusta za osiguranje sa određenim rokom trajanja, smatraće se da je Ugovarač osiguranja u obavezi da ugovor o osiguranju održi na snazi ugovoreni period trajanja osiguranja.

(4) Ukoliko Ugovarač osiguranja izjavi da raskida ugovor pre isteka ugovorenog roka, dužan je da Osiguravaču uplati iznos odobrenih popusta na premije osiguranja iz prethodnih godina, a po osnovu iz stava 1. ovog člana.

Povrat premije

Član 10.

(1) Ako osigurana stvar bude uništena pre početka obaveze Osiguravača,

Ugovaraču osiguranja se vraća iznos naplaćene premije. Ukoliko je ugovorena valutna klauzula, iznos premije koja se vraća obračunava se po srednjem kursu EUR NBS na dan kada je obračunata premija pri zaključenju ugovora.

(2) Ako osigurana stvar bude uništena posle početka obaveze Osiguravača, od rizika koji nisu obuhvaćeni osiguranjem, Ugovaraču osiguranja se vraća iznos premije za neiskorišćeno vreme trajanja osiguranja. Ukoliko je ugovorena valutna klauzula, iznos premije koji se vraća obračunava se po srednjem kursu EUR NBS na dan kada je stvar uništena.

(3) U slučaju da je nakon izvršenog povrata premije za neiskorišćeni period osiguranja, podnet opravdani zahtev za naknadom štete, Osiguravač zadržava pravo da od korisnika osiguranja zahteva povrat iznosa premije za neiskorišćeni period osiguranja koji je vraćen Ugovaraču osiguranja, a ukoliko su Ugovarač osiguranja i korisnik osiguranja isto lice, može se prilikom isplate utvrđene naknade štete izvršiti umanjenje isplate naknade za iznos vraćenog dela premije.

(4) U slučajevima u kojima prema Zakonu i ovim Opštim uslovima zbog raskida ugovora ili prestanka njegovog dejstva pre isteka roka na koji je ugovor o osiguranju zaključen, postoji obaveza Osiguravača da Ugovaraču osiguranja vrati premiju osiguranja za neiskorišćeni period trajanja osiguranja, obračun premije osiguranja za povrat vrši se:

1. po principu "pro-rata" za dugoročna, višegodišnja i jednogodišnja osiguranja;
2. po principu "pro-skala" za osiguranja zaključena sa rokom trajanja kraćim od jedne godine;

a sve to na način utvrđen važećom tarifom za obračun premije osiguranja za takva osiguranja.

(5) Ukoliko je za vreme trajanja osiguranja isplaćena naknada iz osiguranja, celokupna premija obračunata po tom ugovoru pripada Osiguravaču.

(6) Izuzetno od odredbi iz prethodnog stava, Osiguravač nije u obavezi da izvrši povrat premije osiguranja ako je nastao osigurani slučaj do dana raskida, odnosno prestanka ugovora o osiguranju pre isteka ugovorenog roka, za koji je plaćena naknada ili će biti isplaćena.

(7) Prestankom ugovora o osiguranju, u svim drugim slučajevima pre isteka vremena za koje je premija plaćena, premija pripada Osiguravaču samo do završetka dana do kog je on bio u obavezi, ako drugačije nije ugovoreno.

Povrat popusta

Član 11.

(1) Ako je Osiguravač odobrio popust Ugovaraču osiguranja zbog toga što je zaključio ugovor o višegodišnjem ili dugoročnom osiguranju, Ugovarač osiguranja je u obavezi da Osiguravaču vrati iznos premije, koja mu je u vidu popusta bila umanjena, ukoliko dođe do raskida ugovora o osiguranju na zahtev Ugovarača osiguranja.

(2) Iznos odobrenih popusta iz prethodnog stava, Osiguravač obračunava tako što odobreni popust na premiju za tekuću godinu osiguranja u kojoj se ugovor raskida, množi brojem prethodnih godina trajanja ugovora o osiguranju.

Osigurani slučaj

Član 12.

(1) Događaj s obzirom na koji se zaključuje osiguranje (osigurani slučaj) mora biti budući, neizvestan i nezavisan od isključive volje Ugovarača osiguranja/Osiguranika.

(2) Ugovor o osiguranju je ništav ako je u času njegovog zaključenja već nastao osigurani slučaj ili je bio u nastupanju, odnosno bilo je izvesno da

će nastupiti ili je već tada bila prestala mogućnost da on nastane.

(3) Ali, ako je ugovoreno da će osiguranjem biti obuhvaćen određeni period koji prethodi zaključenju ugovora, ugovor će biti ništav samo ako je u času njegovog zaključenja zainteresovanoj strani bilo poznato da se osigurani slučaj već dogodio, odnosno da je već tada prestala mogućnost da se on dogodi.

Suma osiguranja

Član 13.

(1) Ugovor o osiguranju zaključuje se na sumu osiguranja koju odredi Ugovarač osiguranja u okvirima Posebnih uslova osiguranja, tarife premija ili zakonskih propisa.

(2) Suma osiguranja predstavlja maksimalnu obavezu Osiguravača po osiguranom slučaju u okvirima Posebnih uslova osiguranja, tarife premija ili zakonskih propisa.

(3) Suma osiguranja ugovorena u stranim sredstvima plaćanja predstavlja dinarsku protivvrednost u skladu sa srednjim kursom NBS na dan zaključenja ugovora o osiguranju.

(4) Maksimalna obaveza Osiguravača je stvarni iznos štete, a najviše do ugovorene sume osiguranja obračunate u dinarskoj protivvrednosti ugovorene valute u skladu sa srednjim kursom NBS na dan nastanka osiguranog slučaja.

Premija osiguranja

Član 14.

(1) Premija osiguranja se plaća u ugovorenim rokovima, a ako treba da se plati odjednom, plaća se prilikom zaključenja ugovora.

(2) U zavisnosti od ugovorene dinamike plaćanja premije, Ugovaraču osiguranja se pri obračunu iste, odobravaju odgovarajući popusti definisani tarifom premija.

(3) Premija osiguranja se ugovara u dinarskoj protivvrednosti EUR, u skladu sa srednjim kursom NBS na dan sklapanja ugovora o osiguranju. U slučaju uplate premije osiguranja posle dana ugovaranja, ugovorena premija osiguranja se plaća u dinarskoj protivvrednosti obračunatog EUR iznosa premije, po srednjem kursu NBS na dan uplate.

Plaćanje premije

Član 15.

(1) Premija osiguranja može se platiti na sledeći način, a po izboru Ugovarača osiguranja:

1. uplatom na šalteru banke ili pošte (uplatnicom)
2. otkupnom pošiljkom
3. posredstvom POS terminala (debitnom, revolving ili kreditnom karticom)
4. direct debit sistemom
5. administrativnom zabranom
6. trajnim nalogom.

(2) U slučaju da Ugovarač osiguranja ugovori plaćanje premije putem trajnog naloga, administrativne zabrane ili direct debit sistemom, ostvariće pravo na popust na godišnju premiju osiguranja u skladu sa tarifom premija.

(3) Ukoliko je ugovoreno plaćanje premije u ratama u ugovorenim rokovima, na iznos premije koji se plaća u ratama može se zaračunati redovna kamata.

(4) Ako Ugovarač osiguranja ne plati premiju u ugovorenom roku može se zaračunati zatezna kamata.

(5) Mesto plaćanja premije je mesto u kome Ugovarač osiguranja ima svoje sedište odnosno prebivalište, ili boravište.

(6) Ako je premija plaćena poštom smatra se da je uplaćena onog dana kada je premija pravilno uplaćena pošti. Ako je premija plaćena putem virmana smatra se da je ona plaćena onog dana kada je prispeo nalog banci, odnosno banci – pošti kod koje se vodi račun Ugovarača osiguranja.

Način obaveštavanja

Član 16.

(1) Sva obaveštenja i prijave koje je Ugovarač osiguranja dužan da učini, u smislu odredaba ovih Uslova, obavezno treba pismeno potvrditi ako su učinjeni usmeno, telefonom, telegramom ili na neki drugi način.

(2) Kao dan prijema obaveštenja odnosno prijave smatra se dan kad je primljeno obaveštenje, odnosno prijava. Ako se obaveštenje, odnosno prijava šalje preporučeno, kao dan prijema smatra se dan predaje pošti.

(3) Sporazumi koji se odnose na sadržaj ugovora o osiguranju važe samo ako su zaključeni u pismenoj formi.

Promena adrese - naziva (firme)

Član 17.

(1) Ugovarač osiguranja je dužan da o promeni imena ili adrese, odnosno promeni naziva - firme i sedišta (poslovnih prostorija) obavesti Osiguravača u roku od 15 dana od dana nastale promene.

(2) Ako Ugovarač osiguranja ne obavesti Osiguravača o promenama iz prethodnog stava, za punovažnost obaveštenja dovoljno je da je Osiguravač uputio Ugovaraču osiguranja preporučeno pismo prema poslednjim podacima o adresi stana, poslovnih prostorija odnosno nazivu - firmi - kojima raspolaže.

Pravna situacija posle nastanka osiguranog slučaja

Član 18.

(1) Ako se u toku istog perioda osiguranja dogodi više osiguranih slučajeva jedan za drugim, naknada iz osiguranja za svaki od njih određuje se i isplaćuje u potpunosti s obzirom na celu sumu osiguranja, bez njenog umanjenja za iznos isplaćenih naknada u tom periodu.

(2) U slučaju uništenja stvari (totalna šteta) ili kad se stvari po ugovoru o osiguranju smatraju uništenim, za uništenu stvar osiguranje prestaje.

Sniženje (bonifikacija) i povećanje (malus) premije

Član 19.

(1) U vrstama osiguranja i pod uslovima utvrđenim odgovarajućim aktom, Ugovarač osiguranja, odnosno Osiguranik stiče pravo na bonifikaciju u vidu sniženja premija za sledeći period osiguranja (bonus).

(2) Pravo na bonifikaciju iz prethodnog stava ovog člana moguće je ostvariti i pri prekidu osiguranja, ukoliko prekid nije trajao duže od jedne godine.

(3) U suprotnom, Ugovarač osiguranja, odnosno Osiguranik, gubi pravo na bonifikaciju u vidu sniženja premija za sledeći period osiguranja

(4) U vrstama osiguranja i pod uslovima utvrđenim odgovarajućim aktom, Ugovaraču osiguranja, odnosno Osiguraniku, povećava se premija za sledeći period osiguranja u vidu doplatka (malus).

**Obaveze sprečavanja osiguranog slučaja i spasavanja,
kao i pridržavanje odredaba o zaštitnim merama**

Član 20.

(1) Osiguranik je dužan da preduzme propisane, ugovorene i sve ostale mere potrebne da se spreči nastupanje osiguranog slučaja, a ukoliko osigurani slučaj nastupi, dužan je da preduzme sve što je u njegovoj moći da se ograniče štetne posledice.

(2) Osiguravač je dužan da naknadi troškove, gubitke kao i druge štete prouzrokovane razumnim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog slučaja, kao i pokušajem da se ograniče njegove štetne posledice, pa i kad su ti pokušaji ostali bez uspeha.

(3) Osiguravač je dužan da da ovu naknadu, čak i ako ona zajedno sa naknadom štete od osiguranog slučaja prelazi sumu osiguranja.

(4) Ako Osiguranik ne ispuni svoju obavezu sprečavanja osiguranog slučaja ili obavezu spasavanja, a za to nema opravdanja, obaveza Osiguravača se smanjuje za onoliko koliko je nastala veća šteta zbog tog neispunjenja.

(5) Ako je određen ili ugovoren rok do koga treba sprovesti mere za sprečavanje ostvarenja ili povećanja opasnosti (preventivne mere), Osiguraniku se isplaćuje naknada i kad je osigurani slučaj nastao do isteka tog roka i ako je šteta u uzročnoj vezi sa propisanim, odnosno ugovorenim obavezama.

Obaveze Osiguranika kad nastane osigurani slučaj

Član 21.

(1) Kad nastane osigurani slučaj na osnovu koga se traži naknada iz osiguranja, Osiguranik je obavezan da postupi na sledeći način:

1) odmah preduzme sve mere koje su u njegovoj moći da se ograniče štetne posledice i da se pri tom pridržava uputstava koje mu je dao Osiguravač ili njegov zastupnik,

2) obavesti Osiguravača o nastupanju osiguranog slučaja odmah po saznanju, a najdalje u roku od tri dana od kada je to saznao,

3) što pre, a najdalje u roku od tri dana pismeno potvrdi prijavu učinjenu usmeno, telefonom, telegramom ili na neki drugi način,

4) u svim slučajevima predviđenim propisima, a naročito kad je šteta prouzrokovana od požara, eksplozije, provalne krađe, razbojništva, razbojničke krađe i saobraćajne nezgode - Osiguranik je u obavezi da događaj odmah prijavi nadležnom organu unutrašnjih poslova i navede koje su sve stvari uništene ili oštećene, odnosno nestale prilikom osiguranog slučaja,

5) odmah po nastanku osiguranog slučaja, ako je to moguće, odnosno kad to prilike dozvoljavaju, da podnese Osiguravaču popis uništenih, odnosno oštećenih stvari, uz približnu naznaku njihove vrednosti,

6) do dolaska predstavnika Osiguravača na mesto osiguranog slučaja, potrebno je da Osiguranik ne promeni stanje oštećenih, odnosno uništenih stvari, osim ako je promena u javnom interesu ili interesu smanjenja, odnosno u cilju nastavljanja normalne proizvodnje. Ako se promena izvrši sa ciljem da se normalna proizvodnja nastavi, Osiguranik je dužan da o tome odmah obavesti Osiguravača: telefonom, telefaksom ili na neki drugi način.

(2) Ugovarač osiguranja je dužan da nezavisno od roka u kome je podneo prijavu štete, predstavniku Osiguravača pruži sve podatke i druge potrebne dokaze za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete. Osiguravač može zahtevati da Osiguranik pribavi i druge dokaze, ako je to potrebno i opravdano.

(3) Ako Osiguranik ne izvrši obaveze iz stava 1. i 2. ovog člana i na taj način onemogućiti Osiguravača da utvrdi osnov, odnosno visinu štete, Osiguravač će odbiti Osiguranika od prava na naknadu, odnosno

umanjice iznos naknade štete.

III OBAVEZE OSIGURAVAČA

Utvrđivanje, procena i veštačenje štete

Član 22.

(1) Kad primi prijavu o nastalom osiguranom slučaju, Osiguravač je dužan da odmah, a najkasnije u roku od tri dana, pristupi utvrđivanju i proceni štete. Ukoliko to ne učini, Osiguranik može početi s otklanjanjem štete, uz uslov da se prethodno komisijski utvrdi uzrok nastanka osiguranog slučaja i obim oštećenja.

(2) Osiguranik može i pre isteka roka od tri dana da počne da otklanja štetu, ako je to potrebno radi nastavljanja normalne proizvodnje, odnosno, radi ograničavanja štetnih posledica osiguranog slučaja.

(3) Štetu utvrđuju i procenjuju zajedno Osiguranik i Osiguravač odnosno njihovi ovlašćeni predstavnici.

(4) U slučaju da se Osiguranik ne složi sa utvrđenim uzrokom i procenom štete, može zatražiti da se utvrđivanje štete izvrši putem veštačenja.

(5) Svaka ugovorna strana pismeno imenuje svog veštaka. Za veštaka se mogu imenovati lica koja nisu u radnom odnosu kod Osiguravača odnosno Osiguranika.

(6) Pre početka veštačenja oba imenovana veštaka imenuju trećeg veštaka koji daje svoje mišljenje samo u slučaju kada su nalazi prve dvojice veštaka različit i samo u okviru njihovih nalaza.

(7) Predmet veštačenja mogu biti samo sporne činjenice. Koje će sporne činjenice biti predmet veštačenja, kao i postupak veštačenja, određuju u svakom pojedinačnom slučaju Osiguranik i Osiguravač - pismenim sporazumom o veštačenju.

(8) Svaka ugovorna strana snosi troškove za svog veštaka. Troškove za trećeg veštaka snose obe strane po pola.

(9) Nalazi veštaka obavezni su za obe ugovorne strane.

Spašeni delovi

Član 23.

(1) Ako nije drugačije ugovoreno, spašeni delovi uništenih, odnosno oštećenih stvari ostaju Osiguraniku. Osiguranik nema pravo da posle nastupanja osiguranog slučaja prepusti Osiguravaču uništenu, odnosno oštećenu osiguranu stvar i da od njega zahteva isplatu pune sume osiguranja, odnosno pune vrednosti.

(2) Vrednost spašenih uništenih, odnosno oštećenih stvari i/ili njihovih delova, obračunava se po tržišnoj vrednosti u mestu štete prema stanju na dan nastanka osiguranog slučaja.

Isplata naknade iz osiguranja

Član 24.

(1) Kad se dogodi osigurani slučaj, Osiguravač je dužan da isplati naknadu u ugovorenom roku koji ne može biti duži od četrnaest dana, računajući od dana kad je Osiguravač dobio obaveštenje da se osigurani slučaj dogodio.

(2) Ako je za utvrđivanje postojanja Osiguravačeve obaveze ili njenog iznosa potrebno izvesno vreme, ovaj rok počinje da teče od dana kad je utvrđeno postojanje njegove obaveze i njen iznos.

(3) Ako iznos Osiguravačeve obaveze ne bude utvrđen u roku određenom

u prvom stavu ovog člana, Osiguravač je dužan da, na zahtev ovlašćenog lica, isplati iznos nespornog dela svoje obaveze na ime akontacije.

(4) Isplata naknade nosiocima zaloga i drugih prava:

1) Posle nastupanja osiguranog slučaja, založna prava i ostala prava koja su ranije postojala na osiguranoj stvari imaju za predmet dugovanu naknadu, kako u slučaju osiguranja sopstvene stvari tako i u slučaju osiguranja tuđih stvari zbog obaveze njihovog čuvanja i vraćanja, pa Osiguravač ne može isplatiti naknadu Osiguraniku bez saglasnosti nosilaca tih prava.

2) Ova lica mogu zahtevati neposredno od Osiguravača da im, u granicama sume osiguranja, i prema zakonskom redu, isplati njihova potraživanja.

3) Međutim, ako u času isplate Osiguravač nije znao niti je mogao znati za ta prava, izvršena isplata naknade Osiguraniku ostaje punovažna.

Ugovoreni samoprdržaj (franšiza)

Član 25.

(1) Ako je ugovoreno da Osiguranik sam snosi jedan deo štete (ugovoreni samoprdržaj, franšiza) naknada će se, ako nastupi osigurani slučaj utvrditi tako da na Osiguranika otpada deo štete u visini ugovorenog samoprdržaja (franšize).

Štete koje nisu pokrивene osiguranjem

Član 26.

(1) Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu za štetu, prouzrokovanu:

1) ratnim operacijama ili pobunama, osim ako je drugačije ugovoreno,

- ratom, invazijom, dejstvom stranog neprijatelja, terorizmom, neprijateljstvima ili sličnim operacijama (bez obzira da li je rat objavljen ili ne), građanskim ratom, pobunom, revolucijom, ustankom, kao i nemirima koji nastanu iz takvih događaja,
- minama, torpedima, bombama ili drugim eksplozivnim sredstvima,
- usled dejstva nuklearne energije,
- usled zagađenja i kontaminacije,
- zaplenom, oduzimanjem, ograničenjem ili zadržavanjem i posledicama tih događaja ili pokušajima da se izvrše,
- konfiskacijom, rekvizicijom ili ostalim sličnim merama koje sprovodi, odnosno namerava da sprovede vlast ili neka politička organizacija koja se bori za vlast, odnosno koja ima vlast,
- sabotажom ili terorizmom, izvršenim od lica koja deluju iz političkih pobuda u ime ili u vezi sa bilo kakvom organizacijom ili od lica koje, odnosno koja deluju iz političkih pobuda, nazavisno od bilo kakve organizacije.

2) Osiguravač je dužan da dokaže da je šteta prouzrokovana nekim od ovih događaja.

3) namerno, krajnjom nepažnjom ili prevarom Ugovarača osiguranja, Osiguranika ili korisnika osiguranja.

(2) Ali, ako se ostvario osigurani slučaj Osiguravač je dužan da naknadi svaku štetu prouzrokovanu od nekog lica za čije postupke Osiguranik odgovara po bilo kom osnovu bez obzira na to da li je šteta prouzrokovana nepažnjom ili namerno.

Nadosiguranje

Član 27.

(1) Ako se pri zaključenju ugovora jedna stranka posluži prevarom i tako ugovori sumu osiguranja veću od stvarne vrednosti osigurane stvari, druga strana može tražiti poništenje ugovora.

(2) Ako je ugovorena suma osiguranja veća od vrednosti osiguranih stvari, a pri tome ni jedna strana nije postupila nesavesno, ugovor ostaje na snazi, suma osiguranja se snižava do iznosa stvarne vrednosti osiguranih stvari, dok se premija srazmerno smanjuje.

(3) U oba slučaja, savesni Osiguravač zadržava primljene premije i ima prava na nesmanjenu premiju za tekući period.

Višestruko i dvostruko osiguranje

Član 28.

(1) Ako je stvar osigurana kod dva ili više Osiguravača od istog rizika za isti interes i za isto vreme - tako da zbir suma osiguranja ne prelazi vrednost te stvari (višestruko osiguranje) - svaki Osiguravač u potpunosti odgovara za izvršenje obaveza nastalih iz ugovora koji je on zaključio.

(2) Ako pak, zbir suma osiguranja prelazi vrednost osiguranih stvari (dvostruko osiguranje), a pri tom Ugovarač osiguranja nije postupio nesavesno, sva ta osiguranja su punovažna i svaki Osiguravač ima pravo na ugovorenu premiju za period osiguranja u roku, a Osiguranik ima prava da zahteva od svakog pojedinačnog Osiguravača naknadu prema ugovoru zaključenom sa njim, ali ukupno ne više od iznosa štete.

(3) Kad se dogodi osigurani slučaj, Ugovarač osiguranja dužan je da o tome obavesti svakog Osiguravača istog rizika i saopšti mu imena i adrese ostalih Osiguravača, kao i sume osiguranja pojedinih ugovora koji su sa njima zaključeni.

(4) Po isplati naknade Osiguraniku, svaki Osiguravač snosi deo naknade u srazmeri u kojoj stoji suma osiguranja na koju se on obavezao prema ukupnom zbiru suma osiguranja, pa Osiguravač koji je platio veći iznos ima pravo da zahteva od ostalih Osiguravača naknadu više plaćenog iznosa.

(5) Ako je ugovor zaključen bez naznačenja sume osiguranja ili uz neograničeno pokriće, smatra se kao ugovor zaključen uz najvišu sumu osiguranja.

(6) Za Osiguravačev deo koji ne može da plati, odgovaraju ostali Osiguravači, srazmerno svojim delovima.

(7) Ako je Ugovarač osiguranja zaključio ugovor o osiguranju kojim je nastalo dvostruko osiguranje ne znajući za ranije zaključeno osiguranje on može - bez obzira na to da li je ranije osiguranje zaključio on ili neko drugi - u roku od mesec dana od kad je saznao za to osiguranje, zahtevati odgovarajuće sniženje sume osiguranja i premije docnijeg osiguranja, ali Osiguravač pritom zadržava primljene premije i ima pravo na premiju za tekući period.

(8) Ako je do dvostrukog osiguranja došlo zbog smanjenja vrednosti osiguranih stvari za vreme trajanja osiguranja, Ugovarač osiguranja ima pravo na odgovarajuća sniženja suma osiguranja i premije, počev od dana kad je Osiguravaču saopštio ovaj zahtev za sniženje.

(9) Ako je pri nastanku dvostrukog osiguranja Ugovarač osiguranja postupio nesavesno, svaki Osiguravač može da traži poništenje ugovora, zadrži primljene premije i zahteva nesmanjenu premiju za tekući period.

IV PODOSIGURANJE

Član 29.

(1) Kad se utvrdi, da je u početku ugovorenog perioda osiguranja, vrednost osigurane stvari bila veća od sume osiguranja, iznos naknade, koju Osiguravač duguje, srazmerno se smanjuje, izuzev ako je drugačije ugovoreno.

(2) Osiguravač je dužan da da potpunu naknadu sve do iznosa sume osiguranja, ako je ugovoreno da odnos između vrednosti stvari i sume

osiguranja nema značaja za određivanje iznosa naknade.

Zastarelost potraživanja

V PRELAZ UGOVORA NA PRIBAVIOCA OSIGURANE STVARI

Član 30.

(1) U slučaju otuđenja osigurane stvari, kao i stvari u vezi sa čijom je upotrebom zaključeno osiguranje od odgovornosti, prava i obaveze Ugovarača osiguranja prelaze na pribavioca, osim ako drugačije nije ugovoreno.

(2) Ali, ako je otuđen samo jedan deo osiguranih stvari koje u pogledu osiguranja ne čine zasebnu celinu, ugovor o osiguranju prestaje u pogledu otuđenih stvari.

(3) U slučaju kad se zbog otuđenja stvari poveća ili smanji verovatnoća nastupanja osiguranog slučaja, primenjuju se opšte odredbe o povećanju ili smanjenju rizika.

(4) Ugovarač osiguranja koji ne obavesti Osiguravača da je osigurana stvar otuđena, ostaje u obavezi da plaća premije koje dospevaju i posle dana otuđenja.

(5) Osiguravač i pribavilac osigurane stvari mogu odustati od osiguranja uz otkazni rok od petnaest dana, s tim što su dužni da podnesu otkaz najdalje u roku od trideset dana od saznanja za otuđenje.

(6) Ako se ugovor, u smislu prethodnog stava ovog člana otkáže, ugovor o osiguranju prestaje istekom dvadeset četvrtog časa, dana kad ističe otkazni rok. Ako se otkaz šalje preporučeno poštom, kao dan otkaza smatra se dan predaje pošti.

VI PRELAZ OSIGURANIKOVIH PRAVA PREMA ODGOVORNOM LICU NA OSIGURAVAČA (SUBROGACIJA)

Član 31.

(1) Isplatom naknade iz osiguranja prelaze na Osiguravača, po samom zakonu, do visine isplaćene naknade, sva Osiguranikova prava prema licu koje je po bilo kom osnovu odgovorno za štetu.

(2) Ako je krivicom Osiguranika onemogućen prelaz prava na Osiguravača, u potpunosti ili delimično, Osiguravač se u odgovarajućoj meri oslobađa svoje obaveze prema Osiguraniku.

(3) Prelaz prava sa Osiguranika na Osiguravača ne može biti na štetu Osiguranika, te ako je naknada koju je Osiguranik dobio od Osiguravača iz bilo kog uzroka niža od štete koju je pretrpeo, Osiguranik ima pravo da mu se iz sredstava odgovornog lica isplati ostatak naknade pre isplate Osiguravačevog potraživanja po osnovu prava koja su prešla na njega.

(4) Izuzetno od pravila o prelazu Osiguranikovih prava na Osiguravača, ova prava ne prelaze na Osiguravača ako je štetu prouzrokovalo lice u srodstvu u prvoj liniji sa Osiguranikom ili lice za čije postupke Osiguranik odgovara ili koje živi sa njim u istom domaćinstvu, odnosno lice koje je radnik Osiguranika, osim ako su ta lica štetu prouzrokovala namerno.

(5) Ali, ako je neko od lica pomenutih u prethodnom stavu bilo osigurano od odgovornosti, Osiguravač može zahtevati od njegovog Osiguravača naknadu iznosa koji je isplatio Osiguraniku.

VII ZAVRŠNE ODREDBE

Nadležnost u slučaju spora

Član 32.

(1) U slučaju spora između Ugovarača osiguranja - Osiguranika i Osiguravača nadležan je sud u mestu Osiguravača.

Član 33.

(1) Zastarelost potraživanja iz ugovora o osiguranju imovine regulisana je odgovarajućim odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

Izmene uslova osiguranja i tarifa premija

Član 34.

(1) Ako Osiguravač izmeni uslove osiguranja ili tarife premija, dužan je da o tome pismeno ili na neki drugi pogodan način obavesti Ugovarača osiguranja pre isteka tekućeg perioda osiguranja (skadence).

(2) Ugovarač osiguranja ima pravo da otkáže ugovor o osiguranju po prijemu obaveštenja. U tom slučaju ugovor o osiguranju prestaje da važi istekom tekuće godine osiguranja.

(3) Ako Ugovarač osiguranja ne otkáže ugovor o osiguranju, ugovor se početkom sledećeg perioda osiguranja menja u skladu sa izvršenim izmenama u uslovima osiguranja, odnosno tarifama premija.

Primena uslova

Član 35.

(1) Sve što nije regulisano ovim Opštim uslovima, primenjivaće se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

(2) Ukoliko su neke od odredbi ovih uslova u suprotnosti sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima, primenjivaće se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

(3) Ovi Opšti uslovi stupaju na snagu i primenjuju se osmog dana od dana usvajanja, a prestaju da se primenjuju Opšti uslovi za osiguranje imovine br.07/NŽ-UO/01-19 od 20.06.2007.godine.